

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (descriptive study) มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ทางคลินิกเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมสำหรับผู้ป่วยที่เข้ารับการผ่าตัดจักษุ โรงพยาบาลแพร์ เก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือน 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2554 ถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2554

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรการศึกษาครั้งนี้ ทำการศึกษาในประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมสำหรับผู้ป่วยที่ต้องได้รับการผ่าตัดจักษุ ได้แก่ นโยบาย ระเบียบปฏิบัติ คู่มือ แนวปฏิบัติ
2. บุคลากรผู้ให้บริการ จะทำการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดูแลการเตรียมความพร้อมสำหรับผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดในแผนกจักษุ ในโรงพยาบาลแพร์จำนวน 12 คน ประกอบด้วย
 - 2.1 จักษุแพทย์ 4 คน
 - 2.2 พยาบาลในแผนกห้องผ่าตัดจักษุ 2 คน
 - 2.3 พยาบาลหอผู้ป่วยจักษุ 6 คน
3. ผู้ป่วย จะทำการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ป่วยโรคทางจักษุที่ได้รับการเตรียมความพร้อมสำหรับการผ่าตัดที่มารับบริการที่โรงพยาบาลแพร์ จำนวน 15 ราย โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง คือ
 - 3.1 มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป
 - 3.2 มีความเต็มใจเข้าร่วมการศึกษา
- 4.ญาติของผู้ป่วย จะทำการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกครอบครัวซึ่งเป็นผู้ดูแลหลักของผู้ป่วยที่ได้รับการเตรียมความพร้อมสำหรับผ่าตัดในแผนกจักษุ โรงพยาบาลแพร์ ที่ได้รับการสัมภาษณ์ และมารับบริการที่โรงพยาบาลแพร์ จำนวน 15 ราย โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง คือ

4.1 เป็นผู้ดูแลหลักของผู้ป่วยที่ได้รับการเตรียมความพร้อมก่อนสำหรับผ่าตัดในแผนกจักษุ

4.2 มีความเต็มใจเข้าร่วมการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

มีเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาทั้งหมด 3 ชุดประกอบด้วย

ชุดที่ 1 เครื่องมือสำหรับรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างระบบบริการเตรียมความพร้อมสำหรับผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดจักษุ กระบวนการเตรียมความพร้อมสำหรับผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดจักษุ และการประเมินผลลัพธ์ของการเตรียมความพร้อมสำหรับผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดจักษุ ได้แก่ เอกสารของโรงพยาบาลที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมสำหรับผู้ป่วยที่เข้ารับการผ่าตัดจักษุ ที่รวบรวมได้จากเอกสารของจุดบริการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมสำหรับผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดจักษุ อาทิเช่น แบบบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับโครงสร้างการบริการ นโยบาย ระเบียบปฏิบัติ คู่มือ แนวปฏิบัติ การกำหนดตัวชี้วัด การรวบรวมตัวชี้วัด และการรายงานผลลัพธ์ที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมสำหรับผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดจักษุ

ชุดที่ 2 เครื่องมือสำหรับรวบรวมข้อมูลกระบวนการบริการในบุคลากรผู้ให้บริการ

2.1 แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลของบุคลากรที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น

2.2 แนวคำถามสำหรับการสนทนากลุ่มสำหรับบุคลากร เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับโครงสร้างของระบบบริการ กระบวนการเตรียมความพร้อมสำหรับการผ่าตัดจักษุ เป็นแนวคำถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมสำหรับการผ่าตัดจักษุ ได้แก่ การเตรียมความพร้อมด้านสิทธิผู้ป่วย การเตรียมความพร้อมผู้ป่วยด้านข้อมูลความรู้ การเตรียมด้านจิตใจ การเตรียมด้านร่างกาย และ การปฏิบัติเพื่อการป้องกันภาวะแทรกซ้อน และแนวคำถามเกี่ยวกับการประเมินผลลัพธ์ของการเตรียมความพร้อมการปฏิบัติของจุดบริการต่าง ๆ เกี่ยวกับการกำหนดตัวชี้วัด การรวบรวมข้อมูล การบันทึกข้อมูล ข้อมูลการงดหรือเลื่อนผ่าตัด และสาเหตุของการงดหรือเลื่อนผ่าตัด

2.3 แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตการปฏิบัติของบุคลากร เป็นแบบบันทึกข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับกิจกรรมกระบวนการให้บริการเพื่อเตรียมความพร้อมของผู้ป่วยก่อนได้รับการผ่าตัด ในประเด็นต่าง ๆ ที่ผู้ศึกษาได้จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การเตรียมความพร้อมด้านสิทธิผู้ป่วย การเตรียมความพร้อมผู้ป่วยด้านข้อมูลความรู้ การเตรียมด้านจิตใจ การเตรียม

ด้านร่างกาย และการปฏิบัติเพื่อการป้องกันภาวะแทรกซ้อน และแบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกต การปฏิบัติของบุคลากรของจุดบริการต่าง ๆ เกี่ยวกับการประเมินผลลัพธ์การเตรียมความพร้อม สำหรับผู้ป่วยผ่าตัดจักษุ การกำหนดตัวชี้วัด การรวบรวมข้อมูล การบันทึกข้อมูล ข้อมูลการงคหรือ เลื่อนผ่าตัด และสาเหตุของการงคหรือเลื่อนผ่าตัด

ชุดที่ 3 เครื่องมือสำหรับรวบรวมข้อมูลกระบวนการบริการที่รวบรวมจากผู้รับบริการ

3.1 เครื่องมือรวบรวมสำหรับตัวอย่างผู้ป่วยจักษุ ประกอบด้วย

3.1.1 แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ป่วยที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น

3.1.2 แนวคำถามสำหรับการสัมภาษณ์ผู้ป่วย เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับ การได้รับบริการจากเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการผ่าตัดจักษุ เป็นแนวคำถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับกระบวนการเตรียมความพร้อมสำหรับการผ่าตัดจักษุ ได้แก่ การเตรียมความพร้อมด้านสิทธิผู้ป่วย การเตรียมความพร้อมผู้ป่วยด้านข้อมูลความรู้ การเตรียมด้านจิตใจ การเตรียมด้านร่างกาย และการปฏิบัติเพื่อการป้องกันภาวะแทรกซ้อน

3.2 เครื่องมือรวบรวมสำหรับตัวอย่างญาติของผู้ป่วยจักษุ ประกอบด้วย

3.2.1 แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลของญาติผู้ป่วยที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น

3.2.2 แนวคำถามสำหรับการสัมภาษณ์ญาติของผู้ป่วย เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับ บริการที่ผู้ป่วยและญาติได้รับจากเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการผ่าตัด เป็นแนวคำถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับกระบวนการเตรียมความพร้อมสำหรับการผ่าตัดจักษุ ได้แก่ การเตรียมความพร้อมด้านสิทธิผู้ป่วย การสอนญาติในการดูแลผู้ป่วย การเตรียมด้านจิตใจ การเตรียมด้านร่างกาย และการปฏิบัติเพื่อการป้องกันภาวะแทรกซ้อน

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ แบบบันทึกข้อมูลจากเอกสาร แนวคำถามสำหรับการ สทนากลุ่มสำหรับบุคลากร แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตการปฏิบัติของบุคลากร แนวคำถาม สำหรับการสัมภาษณ์ผู้ป่วย แนวคำถามสำหรับการสัมภาษณ์ญาติของผู้ป่วย และแบบบันทึกการ ประเมินผลลัพธ์ของการเตรียมความพร้อมสำหรับผู้ป่วยผ่าตัดจักษุ เป็นเครื่องมือสำหรับรวบรวมข้อมูล เชิงคุณภาพจากคำถามปลายเปิดที่มีกรอบคำถามมาจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง จะตรวจสอบ ความครอบคลุมและความเหมาะสมของแนวคำถาม โดยอาจารย์ที่ปรึกษาจำนวน 2 คน และผู้ทรงคุณวุฒิ อีก 1 คน ก่อนนำไปใช้จริง

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาคำเนิการพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่างโดยการนำเสนอ โครงร่าง การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระต่อคณะกรรมการจริยธรรม คณะพยาบาลศาสตร์ เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้ว ผู้ศึกษาจะดำเนินการพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่างโดยแนะนำตัวกับกลุ่มตัวอย่าง อธิบายวัตถุประสงค์ ของการศึกษาให้กลุ่มตัวอย่างทราบและอธิบายให้กลุ่มตัวอย่างเข้าใจถึงสิทธิในการตอบหรือปฏิเสธ ในการเข้าร่วมการศึกษา โดยไม่มีผลกระทบต่อการทำงานและการรักษาที่ได้รับ พร้อมทั้งชี้แจง ให้กลุ่มตัวอย่างทราบว่าข้อมูลที่ได้จากการศึกษาจะถูกเก็บเป็นความลับ ส่วนการบันทึกเทปเสียงจะ ทำลายหลังสิ้นสุดการศึกษา และข้อมูลที่ได้นำเสนอในภาพรวมของการศึกษา รวมทั้งกลุ่มตัวอย่าง สามารถขอลอนตัวจากการศึกษาโดยไม่จำเป็นต้องมีเหตุผลหรือมีคำอธิบายแต่อย่างใด และไม่มีผล ต่อการรักษาที่ได้รับในปัจจุบัน

การรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนและวิธีการรวบรวมข้อมูลการวิเคราะห์สถานการณ์การเตรียมความพร้อมสำหรับ ผู้ป่วยที่เข้ารับการผ่าตัดจักษุ โรงพยาบาลแพร์ ภายหลังได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการจริยธรรม คณะพยาบาลศาสตร์แล้ว ผู้ศึกษาคำเนิการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้ศึกษานำหนังสือแนะนำตัวจากคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ถึงผู้อำนวยการ โรงพยาบาลแพร์ เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้ศึกษาเข้าพบผู้อำนวยการ หัวหน้ากลุ่มการพยาบาล หัวหน้าหอผู้ป่วยจักษุของ โรงพยาบาลแพร์ เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษาและขอความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูล
3. ผู้ศึกษารวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ที่โรงพยาบาลแพร์ และเลือกกลุ่มประชากรและ กลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมสำหรับผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดในแผนกจักษุ โรงพยาบาลแพร์
4. การรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร โดยผู้ศึกษาเป็นผู้รวบรวมข้อมูลด้วยตนเองในการ ติดต่อจุดบริการที่เกี่ยวข้องคือ หอผู้ป่วยจักษุ และห้องผ่าตัดเพื่อขอคูเอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้องกับ แบบบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับโครงสร้างการบริการ ที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมสำหรับผู้ป่วยที่ ต้องได้รับการผ่าตัดจักษุ ได้แก่ นโยบาย ระเบียบปฏิบัติ คู่มือ แนวปฏิบัติ บุคลากรที่รับผิดชอบ ฯลฯ
5. การรวบรวมข้อมูลจากบุคลากร จะดำเนินการดังต่อไปนี้

6.2.1 รวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลของญาติผู้ป่วย โดยผู้ศึกษาสำรวจรายชื่อผู้ป่วยที่มีแผนผ่าตัด ติดต่อกับผู้ป่วยเป็นรายบุคคลที่ห่อผู้ป่วย เข้าพบญาติที่เป็นผู้ดูแลหลักของผู้ป่วย ซึ่งแจ้งวัตถุประสงค์ พัททฤษฎีในขณะเข้าร่วมการศึกษาครั้งนี้ สอบถามความสมัครใจ และขอความร่วมมือ เมื่อญาติผู้ป่วยยินยอมให้ทำการรักษา จะให้ตอบแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล

6.2.2 ทำการสัมภาษณ์ญาติผู้ป่วยเป็นรายบุคคลที่ห่อผู้ป่วย โดยใช้เป็นคำถามปลายเปิดตามแนวคำถามเกี่ยวกับการได้รับบริการจากเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการผ่าตัดฉุกเฉิน ได้แก่ การเตรียมความพร้อมด้านสิทธิผู้ป่วย การเตรียมความพร้อมผู้ป่วยด้านข้อมูลความรู้ การเตรียมด้านจิตใจ การเตรียมด้านร่างกาย และการปฏิบัติเพื่อการป้องกันภาวะแทรกซ้อน ผู้ศึกษาทำการจดบันทึกประเด็นสำคัญ และทำการบันทึกเทปเสียงตลอดการสัมภาษณ์ โดยใช้เวลาประมาณ 45-60 นาทีต่อราย

7. การรวบรวมข้อมูลการประเมินผลลัพธ์ของการเตรียมความพร้อมสำหรับผู้ป่วยผ่าตัดฉุกเฉิน ผู้ศึกษาทำการรวบรวมข้อมูลจากการบันทึกรายงานปัญหา และรายงานสถิติ ของจุดบริการต่าง ๆ คือ ห่อผู้ป่วยฉุกเฉิน และห้องผ่าตัดฉุกเฉิน โดยจะทำการรวบรวมข้อมูลในช่วง 1 เดือนที่ทำการศึกษา

8. ผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องก่อนนำไปวิเคราะห์เพื่อตอบคำถามของการศึกษาต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลโดยใช้สถิติพรรณนา
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับโครงสร้างของการบริการเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดฉุกเฉิน โดยการวิเคราะห์สรุปเนื้อหาจากข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบบันทึกข้อมูลจากเอกสารทั้งหมด ตามแนวคำถามของการศึกษา คือ นโยบาย ระเบียบปฏิบัติ คู่มือ แนวปฏิบัติ บุคลากรที่รับผิดชอบ ฯลฯ
3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการบริการเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดฉุกเฉิน โดยการวิเคราะห์สรุปเนื้อหาจากข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบบันทึกข้อมูลจากการเสวนากลุ่มบุคลากร การสัมภาษณ์รายบุคคลในกลุ่มบุคลากร กลุ่มตัวอย่างผู้ป่วย และกลุ่มญาติผู้ป่วย โดยสรุปเนื้อหาตามประเด็นคำถามของการศึกษา
4. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินผลลัพธ์ของการบริการเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับผู้ป่วยผ่าตัดฉุกเฉิน โดยการวิเคราะห์สรุปจากข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบบันทึกเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติในการประเมินผลลัพธ์ และอุบัติการณ์ของปัญหา